

postrzałowy *książk.* przym. od postrzał w zn. 1: Miał ranę postrzałową w okolicy lewego ucha.

postrząsać *książk.* «strząsać, strącić wiele czegoś skądś»: Wichura postrząsała liście z drzew. ○ Postrząsać jabłka z jabloni. Postrząsać śnieg z czapek, z ubrań.

dk • I, ~am, ~asz, ~ają, ~aj, ~ał, ~any; *rzecz.* postrząsanie *n I*.

postrzec — postrzegać 1. *książk.* «zobaczyć (widzieć) i ocenić (oceniać) kogoś w określony sposób»: Nie zależało mu na tym, jak go postrzegają inni ludzie. Był postrzegany jako człowiek stanowczy. Każdy postrzega świat nieco inaczej. ○ Postrzegać coś przez pryzmat historii. **2.** *psych.* «uświadomić (uświadczyć) sobie wrażenie wywołane działaniem bodźca zewnętrznego na zmysły»: Noworodek postrzega na początku zarysy przedmiotów. ○ Postrzegać barwy. **3.** *przestarz.* «spoznać (spoznać), zauważyć (zauważać), zobaczyć (widzieć)»: Postrzegła go kątem oka.

dk — *ndk*; w zn. 1, 2 zwykle *ndk* • XI, ~egę, ~eżesz, ~eśl, ~eżony, ~eślszy; *rzecz.* postrzeżenie *n I* — I, ~am, ~asz, ~ają, ~aj, ~ał, ~any; *rzecz.* postrzeżenie *n I* • zob. też postrzeżenie.

postrzegalność *psych.* *rzecz.* od postrzegalny: ○ Postrzegalność słuchowa, wzrokowa.

ż V, DCMs. ~ści, *blm*.

postrzegalny *psych.* «dający się postrzec za pomocą zmysłów»: Świat rzeczywisty jest światem zmysłowo postrzegalnym. ○ Postrzegalne przedmioty, zjawiska, istoty.

m-os. M. *lm* ~ni.

I postrzelać *pot. a)* «strzelając, zranić w wielu miejscach człowieka lub zwierzę; także: poranić, pozabijać pewną liczbę osób, zwierząt jedna po drugiej, jedno po drugim»: Bandyci postrzelali go jak sito. Postrzelali wiele kaczek. **b)** «strzelając, podziurawić, uszkodzić jakąś rzecz w wielu miejscach»: Kadłub samolotu został postrzelony pociskami karabinowymi. *dk* • I, ~am, ~asz, ~ają, ~aj, ~ał, ~any; *rzecz.* postrzelanie *n I*.

II postrzelać *pot.* «strzelać przez jakiś czas»: Postrzelał pół godziny dla wprawy.

dk • I, ~am, ~asz, ~ają, ~aj, ~ał, ~any; *rzecz.* postrzelanie *n I*.

postrzelać się *pot.* «strzelając, poranić się lub pozabijać się nawzajem»: Postrzelali się z dubeltówek. ○ Postrzelać się na polowaniu.

dk • I, ~ła się, ~ają się, ~ał się; tylko w *lm* i w 3 os. *lp*; *rzecz.* postrzelanie się *n I*.

postrzeleniec *pot.* «człowiek nierównoważony, porywczy, nieobliczalny; narwaniec»: Z takim postrzeleniecem nigdy nic nie wiadomo. ○ Zachowywać się jak postrzeleniec.

m II, DB. ~leńca, W. ~leńcze (~leńcu); *lm M.* ~leńcy, *DB.* ~leńców.

postrzelić «strzelając, zranić człowieka lub zwierzę, trafić kulą, strzałą, śrutem»: Postrzelił go śmiertelnie w pojedynku. ○ Postrzelić kogoś w rękę, w nogę. Postrzelony jelen, niedźwiedź.

dk • VIa, ~lę, ~isz, ~ił, ~lony; *rzecz.* postrzelenie *n I*.

postrzelić się «postrzelić samego siebie»: Podczas czyszczenia broni niechcący postrzelił się w rękę. ○ Postrzelić się niegroźnie, lekko.

dk • VIa, ~lę się, ~isz się, ~el się, ~ił się; *rzecz.* postrzelenie się *n I*.

postrzelony imiesł. przym. bierny od postrzelić.

postrzelony, postrzelona w użyciu przym. *pot.* «postępujący w sposób nierównoważony, porywczy; niepoczytalny, zbikowany, narwany»: To postrzelona dziewczyna, ma nieobliczalne pomysły. ◇ *fraz.* Ktoś biegnie, wybiega itp. jak postrzelony «ktoś biegnie, wybiega itp. szybko, pośpiesznie, jak człowiek obłąkany, szalony» *m-os.* M. *lm* ~leni.

postrzeżenie 1. *rzecz.* od postrzec. **2.** *psych.* «uświadomienie sobie wrażenia wywołanego działaniem bodźca zewnętrznego na zmysły; percepcja»

n I; w zn. 2 *lm D.* ~żeń.

postrzeżeniowy *psych.* «oparty na postrzeżeniu, percepcji, wynikający z postrzeżenia» ○ Dane postrzeżeniowe.

postrzępić 1. «poszarpać, podrzeć w strzępy brzegi czegoś, zwykle jakiegoś ubrania; wystrzępić» ○ Postrzępić nogawki dżinsów. Postrzępić mankiety u bluzki. **2.** *książk. przen.* «nadać czemuś nierówną, poprzerywaną linię, podzielić, poszarpać na strzępy»: Nagły podmuch wiatru postrzępił smugę dymu nad ogniskiem.

dk • VIa, ~pię, ~isz, ~ęp, ~ił, ~piony; w zn. 2 tylko w 3 os.; *rzecz.* postrzępienie *n I*.

postrzępić się «o wielu rzeczach: ulec postrzępieniu; wystrzępić się w wielu miejscach»: Postrzępiły się kołnierzyki i mankiety koszul. Postrzępił się dół spodnicy.

dk • VIa, ~pi się, ~ił się; *rzecz.* postrzępienie się *n I*.

postrzępiony imiesł. przym. bierny od postrzępić.

postrzępiony w użyciu przym. *książk.* «mający nierówną, poprzerywaną linię, nierówne, jakby porwane brzegi; poprzerywany, poszarpany» ○ Postrzępione chmury, obłoki. Postrzępione grzbiety gór.

I postrzyc — postrzygać «ostrzyc (strzyc), podciąć (podcinać), wyrównać (wyrównywać) powierzchnię czegoś» △ *włók.* Postrzygać tkaninę «skracać włókna wystające nad powierzchnię tkaniny za pomocą postrzygarki» *dk* — *ndk* • XI, ~ygę, ~yżesz, ~yż, ~ygl, ~yżony, ~yglszy; *rzecz.* postrzyżenie *n I* — I, ~am, ~asz, ~ają, ~aj, ~ał; *rzecz.* postrzyżanie *n I*.

P